

MAGAZÍN

365

SLUŽEB MĚSTA PARDUBIC | 2025

ENERGETIKA

str. 3

ÚDRŽBA
KOMUNIKACÍ

str. 7

AGROSERVIS

str. 12

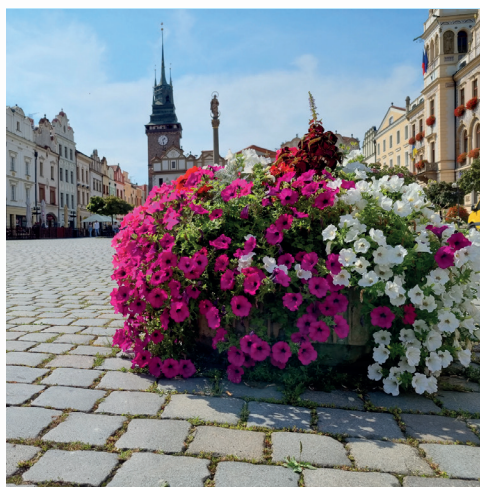
ENERGETIKA

HLEDÁŠ PRÁCI, KTERÁ DÁVÁ SMYSL?

MÁŠ RÁD PRÁCI, PŘI KTERÉ
SE STÁLE NĚCO DĚJE?

PROŽÍVÁŠ RÁD AKČNÍ DNY?

PRACUJEŠ RÁD VENKU
A MEZI LIDMI?

FASCINUJÍ TĚ SPECIÁLNÍ
STROJE, TECHNIKA
A ZAŘÍZENÍ?

POZNAL BYS RÁD
PARDUBICE TROCHU
JINAK, NEŽ JE ZNÁŠ?

STAŇ SE NAŠÍM
KOLEGOU!

SÍLA, KTERÁ POHÁNÍ BUDOUCNOST

Divize Energetika je novým pilířem naší společnosti a hraje zásadní roli v zajištění úsporných energetických řešení, a to především na majetku statutárního města Pardubice. Jsme velice rádi, že město Pardubice si uvědomuje důležitost tohoto oboru a svěřilo tuto činnost právě Službám města Pardubic a.s.

NAŠE POSLÁNÍ

Hlavním cílem divize Energetika je poskytovat stabilní a efektivní energetická řešení, která odpovídají nejnovějším trendům v oblasti energetiky a ekologie. Zaměřujeme se na optimalizaci spotřeby energie, integraci obnovitelných zdrojů a vývoj inteligentních systémů řízení spotřeby. Naším hlavním cílem jsou úspory – jak energetické, tak finanční.

HLAVNÍ SMĚRY NAŠÍ ČINNOSTI

Divize Energetika se zaměřuje na dvě klíčové oblasti:

• VÝSTAVBA FOTOVOLTAICKÝCH ELEKTRÁREN (FVE)

Probíhá realizace první vlny výstavby, zároveň se připravujeme na celý proces sdílení elektrické energie, tedy komunitní energetiku. Podali jsme žádost o přidělení dotace na druhou vlnu a připravujeme žádost o dotaci na třetí vlnu. Tímto krokem směřujeme k větší energetické soběstačnosti a dlouhodobým úsporám.

• ENERGETICKÝ MANAGEMENT MAJETKU MĚSTA PARDUBIC

Naším úkolem je efektivní správa a optimalizace spotřeby energie. V loňském roce byl spuštěn energetický dispečink, který je základním prvkem pro správný energetický management.

MEZI HLAVNÍ LETOŠNÍ AKTIVITY PATŘÍ:

• NÁKUP ELEKTRICKÉ ENERGIE A PLYNU

Letos se podařilo v aukcích na roky 2026 a 2027 vysoutěžit obchodní přírůstek ceny elektřiny 7,6 % a plynu 5,1 %. V minulosti mělo město přírůstek 14 %, respektive 15 %.

• ENERGETICKÝ ÚSPORNÁ OPATŘENÍ

Realizujeme projekty zaměřené na úsporu energií, například výměnu světel za LED technologii.

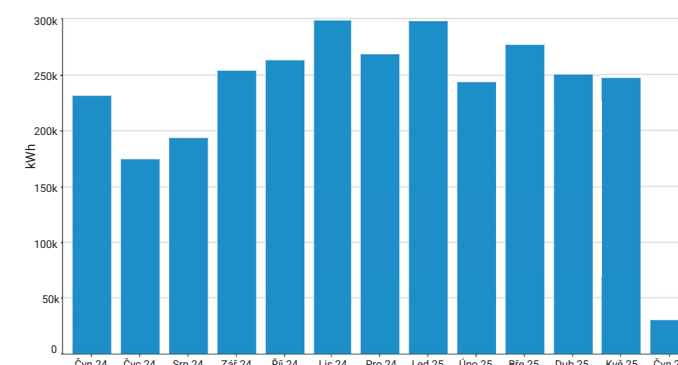
• OPTIMALIZACE DISTRIBUČNÍCH SAZEB

Tímto krokem dosahujeme výrazných úspor bez nutnosti snižovat samotnou spotřebu energie.

BUDOUCNOST S NÁMI

Energetika je dynamický obor, který se neustále vyvíjí. Naše divize se aktivně podílí na hledání nových způsobů, jak zefektivnit výrobu i spotřebu energie. Věříme, že propojení technologií a odborného know-how nám umožní vytvářet inovativní řešení, která budou sloužit nejen dnešní generaci, ale i těm budoucím.

MĚSÍČNÍ SPOTŘEBA ELEKTRINY
MĚSTO PARDUBICE

SVOZ BIOODPADU VE MĚSTĚ PARDUBICE

Oddělený sběr biologicky rozložitelných komunálních odpadů (dále jen BRKO) byl ve městě Pardubice zahájen, v květnu roku 2007. Ve městě byly vytipovány lokality se zástavbou rodinných domů, kde existuje předpoklad zájmu o tuto službu. Ta je od svého počátku chápána jako služba nadstandardní a zpoplatněná nad rámec standardního poplatku za svoz odpadu ve městě. Četnost svozu biologicky rozložitelného odpadu v Pardubicích je stanovena sezónně, především vzhledem k průběhu produkce zeleně ze zahrad, i když se v průběhu trvání projektu počet ročních výsypů nádob postupně navyšuje. Svoz odpadu je zajišťován svozovými vozidly s úpravou pro svoz bioodpadu, přičemž na zakoupení jednoho tohoto vozidla nám byla poskytnuta dotace ze Státního fondu životního prostředí ČR v rámci Operačního programu Životní prostředí.

Opakovaně se potvrzuje, že ukázněnost občanů je při svozu bioodpadů z lokalit rodinných domů dobrá. Vzhledem k důkladné informovanosti o třídění bioodpadů jsou nádoby skutečně využívány pouze na bioodpad, nevyskytují se v něm téměř žádné nečistoty a nežádoucí příměsi, nádoby jsou ke svozu přistavovány pravidelně a v určenou dobu.

V mimosezonním období je samozřejmě množství přistavovaných nádob nižší, než v letních měsících a objem odpadu je také nižší, ovšem jedná se zejména o druhy odpadů skutečně vytríděné z komunálního odpadu.

V letním období, kdy je vyšší produkce biomasy ze zahrad, se vyskytují u „compostainerů“ další odpadové nádoby nebo pytle často s označením „pouze tráva, zeleň, listí...“. Z tohoto je patrné, že v letních měsících je odpadová ná-

doba o objemu 140 l pro majitele některých zahrad nedostačující. V těchto případech si mohou dotyční zažádat o další nádobu na adresu, ovšem každá z těchto přistavených nádob je zpoplatněna samostatně.

Dalším zajímavým a důležitým faktem je, že občané, kteří se zapojili do pilotního projektu, ve velké míře využívají „compostainerů“ právě výhradně pro odvoz zeleně ze zahrad a nikoli pro odvoz vytríděného bioodpadu z tzv. směsného komunálního odpadu (odřezky zeleniny, skořápky ořechů a vajec, sedliny kávy a čaje, papírové ubrusky atd.), pro který je systém také určen.

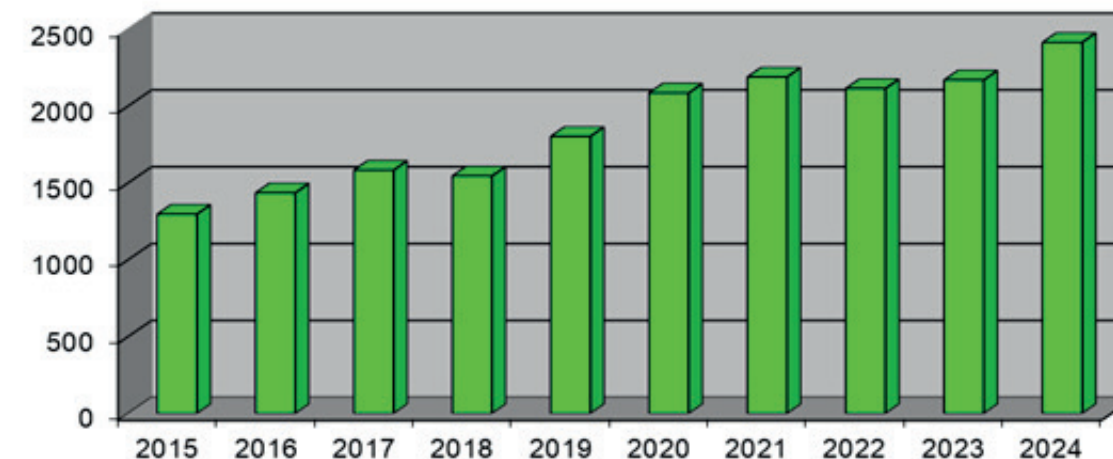
Na podzim roku 2020 přichází město s novým pilotním projektem určeným pro obyvatele v bytové sídlištní zástavbě, proto se na sídliště Dubina umísťuje 5 kontejnerů o objemu 1 100 l určených k ukládání bioodpadu pro obyvatele žijící na sídlišti. Cílem projektu je zjistit skutečnost, jak jsou obyvatelé sídliště schopni separovat bioodpad a dodržet požadovanou kvalitu suroviny, která má sloužit jako vstupní surovina k výrobě kompostu. Prvotní zkušenosti a poznatky však potvrdily fakt, že zatímco obyvatelé rodinných domů pokyny k ukládání odpadu respektují, na sídlišti dochází ke značnému znečištění odpadu, který tak nelze použít k zamýšlenému účelu – tedy jako vstupní surovinu na výrobu kompostu. S ohledem na tento poznatek se řeší, jak zvýšit čistotu odpadu ukládaného do biokontejnerů na sídlištech. Proto přistupujeme k zamýšlenému záměru a možnosti nádoby na sídlištech uzamknout. Klíče jsou poté rozdávány pouze těm občanům, kteří o ně projeví zájem. Potvrzuje se náš předpoklad, že klíče si vyzvednou pouze ti, kteří třídí odpad skutečně chtějí, kvalita ukládaného odpadu se lepší a postupně jsme docílili požadované kvality ukládané suro-

viny i v sídlištní zástavbě. Bylo to ale za cenu zvýšených nákladů spojených s tímto krokem (letáky, informování občanů, výroba zámků a samotných klíčů).

V současné době se na městských sídlištech nachází celkem 33 kontejnerů, které umožňují i obyvatelům sídliště ukládat bioodpad mimo černé nádoby.

Při svozech bioodpadu se svezlo v posledních 10 letech následující množství výchozí suroviny pro výrobu průmyslového kompostu:

MNOŽSTVÍ SVEZENÉHO BRKO (UVEDENÉ V TUNÁCH) V LETECH 2015-2024

Rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Tuny celkem	1296,85	1496,44	1583,44	1545,33	1802,87	2085,38	2189,67	2114,78	2170,23	2414,46

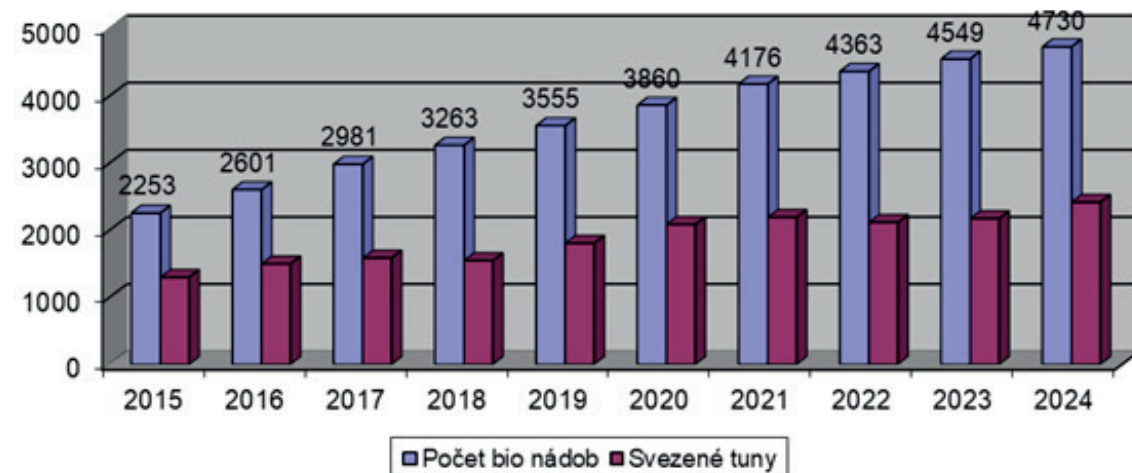
Veškerý bioodpad je svážen na městskou kompostárnu do Dražkovic. Kompostování zde probíhá aerobními procesy na volné ploše v hromadách. Přijímané odpady jsou podle potřeby ručně dotřídovány a vytríděné nekompostovatelné složky jsou předány dále k odstranění nebo využití oprávněné osobě.

Samotné kompostoviště je umístěno ve stávajícím areálu překladiště komunálního odpadu v Dražkovicích a je tvořeno kompaktními plochami sespádovanými do bezodtokých jímek.

Rok	Nádoby k 31.12. (ks)		Počet výstupů		Svezené tuny	Hmotnost nádoby (140 l)
	compostainery	K 1100 l	compostainery	K 1100 l		
2015	2253	33	83 974	157	1296,85	15,44**)
2016	2601	38	100 553	1248	1496,44	14,27**)
2017	2920	45	112 322	1018	1583,44	14,97**)
2018	3263	46	127 322	1611	1545,33	12,14**)
2019	3555	46	142 371	1642	1802,87	12,66**)
2020	3860	48	154 284	1020	2085,38	13,51**)
2021	4176	50	163 151	1179	2189,67	13,42**)
2022	4363	53	176 404	1230	2114,78	11,98**)
2023	4549	53	184 387	2514	2170,238	11,77**)
2024	4730	58	191 797	2901	2414,463	12,58**)

**) číslo ovlivněno i množstvím odpadu svezleného z K 1100 l ze škol

MNOŽSTVÍ SVEZENÉHO BRKO (UVEDENÉ V TUNÁCH) V LETECH 2015-2024 VČETNĚ POČTU BIO NÁDOB VE MĚSTĚ

POČTY OBSLUHOVANÝCH NÁDOB

Náklady na pořízení nádob hradí Magistrát města Pardubic. Nádobky jsou následně zapůjčovány zájemcům o svoz bioodpadu. Zájem o tuto službu průběžně roste a je závislý i na míře zpoplatnění. Od roku 2015 nabízí město svoz bioodpadu školským zařízením, jejichž je zřizovatelem. Protože službu hradí město, je o ni mezi školami značný zájem. V současné době je tak v užívání základních a mateřských škol celkem 19 compostainerů a 58 kontejnerů o objemu 1 100 l, někde i po více kusech.

SVÁŽENÉ LOKALITY

Při zahájení svozu bioodpadu v květnu 2007 byl tento odpad svážen z místních částí Nové Jesenčany a Jesničanky na území městského obvodu Pardubice V. V září 2008 přibývá k těmto stávajícím lokalitám oblast Židova na MO I a v březnu 2012 se svozová oblast rozšiřuje o následující části města: Staré Město, Zelené Předměstí, Cihelna, Bílé Předměstí, Studánka, Černá za Bory a Rosice. V březnu 2013 se svozová oblast rozšiřuje v rámci II. etapy plá-

novaného rozšíření svozu o lokality Popkovic, Starých Čivic, Svítkova, Doubravic, Ohrazenic a Trnové, čímž je pokryta svozem bioodpadu veškerá místní zástavba rodinných domů v Pardubicích. V průběhu dubna 2014 je realizováno rozšíření těchto nádob v lokalitách Dražkovic a Nemošic. Další rozšíření svozové oblasti se realizuje v květnu 2015, kdy se do svozové oblasti zahrnují Hůrka, Staročernsko a Hostovice. Od počátku roku 2017 probíhá rozšíření svážené lokality o místní část Lány na Důlku a koncem roku 2019 je realizováno poslední rozšíření svozu o oblast Mnětic. Na podzim roku 2020 je zahájen nový pilotní projekt svozu bioodpadu ze sídlištní zástavby.

V současnosti se účastník svozu bioodpadu podílí na svozu bioodpadu částkou 400 Kč na nádobu za rok. Zbytek nákladů hradí město Pardubice. Jako poděkování za zapojení se do projektu má každý účastník projektu každoroční nárok na 50 kg kompostu vyrobeného na kompostárně. Nárok si musí uplatnit v daném roce, nelze ho převádět do roku následujícího. Z dosavadních poznatků a zkušeností se svozem a likvidací bioodpadu vyplývá, že čistota získaných surovin pro výrobu kompostu je dobrá, dochází i k nápravě čistoty odpadu, který je svážen ze speciálních nádob umístěných na sídliště v rámci pilotního projektu. Při svozech odpadu nebyly zaznamenány stížnosti od občanů, nebo výraznější problémy při svozu.

Taktéž nebyly zaznamenány ani problémy s kvalitou nebo funkcí „compostainerů“. Nádobky zůstávají plně funkční ve všech ročních obdobích, nedochází k šíření nadměrného zápachu nebo zvýšenému výskytu hmyzu. Z dosavadních zkušeností je vhodné zachovat četnost svozu ve vegetační sezóně jedenkrát týdně.

Závěrem je třeba konstatovat, že oddělený svoz bioodpadu lze považovat za úspěšný, přínosný a především zlepšující životní prostředí. Logicky zapadá do strategie nakládání s odpady a v předstihu reaguje na připravovanou vyhlášku o třídění komunálních odpadů. Na základě výše uvedených argumentů je jisté důležité v této činnosti pokračovat i na-
dále.

ÚDRŽBA KOMUNIKACÍ

Každý rok začátkem listopadu přichází v platnost aktuální plán zimní údržby, který je zpracováván a aktualizován dle požadavků statutárního města Pardubice. Jednotlivé městské obvody mají vytipované lokality, které chtějí zařadit do plánu zimní údržby. Ne všechna místa lze do Plánu zimní údržby zařadit, a to z důvodu stavebního uspořádání, nevhodného parkování vozidel či jinými úpravami zamezující průjezd techniky. Dalším omezujícím faktorem je rozpočet města Pardubice.

Dle Plánu zimní údržby pro rok 2024/2025 bylo uklizeno 173 km chodníku a 74 km vozovek, 311 zastávek MHD, 33 nebezpečných míst (např. podchody, schody...)

Než nastane zákonná povinnost zimní údržby (od 1. listopadu do 31. března) je potřeba připravit část techniky z čištění vozovek na zimní údržbu. Konkrétně se jedná o „přestrojení nástaveb“ kropicích a zametacích vozů na nástavby pro zimní údržbu (sypač) včetně radlice na sněh v přední části vozů. Tato vozidla se starají o zimní údržbu na vozovkách podle pořadí důležitosti (páteří komunikace a trasy linek MHD).

Další významnou součástí zimní údržby jsou zaměstnanci Služeb města Pardubice. Část z nich přechází do režimu pohotovosti zimní údržby. Tito zaměstnanci vyrazí odklízet sněh dle meteorologické situace a stanoveného harmonogramu – nejdříve hlavní tahy s provozem MHD, nebezpečná místa, poté chodníky a parkoviště; vše dle stanoveného a odsouhlaseného plánu zimní údržby na příslušné zimní období.

ING. ONDŘEJ HLAVÁČ
vedoucí divize energetika

Co Vás na práci v SmP/SmP-O nejvíc baví?

Různorodost činností. Je velkou výzvou být součástí týmu, který zavádí nové odvětví do struktury společnosti.

Co se Vaší divizi v roce 2025 povedlo, na co jste pyšní?

Jsme pyšní, že se nám daří úspěšně realizovat první projekt instalace fotovoltaických elektráren na veřejných budovách města Pardubic, které se budou podílet na dodávkách elektrické energie do dalších veřejných budov v rámci sdílení. Za další úspěch bych označil optimalizaci distribučních sazeb a výhodnou dražbu elektrické energie a plynu pro město Pardubice a jím zřízené organizace.

Co plánujete pro rok 2026?

Chystáme se zejména spustit další etapu výstavby fotovoltaických elektráren, ale také realizovat energeticky úsporná opatření na budovách v majetku města Pardubic. Čeká nás také implementace systému managementu hospodaření s energiemi dle normy ISO 50001, která by nám měla pomoci snížit spotřebu energie, snížit náklady a minimalizovat dopad na životní prostředí.

Co se Vaší divizi v roce 2025 povedlo, na co jste pyšní?

Údržba zeleně je běh na dlouhou trať – je to nikdy nekončící proces. A tak se na té cestě radujeme z maličkostí. Jsme pyšní na každý rozkvetlý záhon, hezky posekaný trávník, na prosperující mladé stromky a keře, které jsme vysadili. Letos jsme na objednávku města osadili letničkami krásný proutěný košík na náměstí Republiky. Jsme pyšní na to, že jsou na městských obvodech Pardubice II, III a IV spokojeni s naší prací a zadávají nám další zakázky, jsme pyšní na to, že jsme dostali důvěru a můžeme pečovat o Arboretum na Dukle, Památník Zámeček, a třeba i na to, že náš vlastník, město Pardubice, je spokojen s úrovní údržby zeleně na dostihovém závodišti a uzavřel s námi smlouvu na další roky.

Co plánujete pro rok 2026?

Pro rok 2026 bychom chtěli rozšířit robotické sečení i do jednotlivých obvodů. Domníváme se, že v robotizaci sečení, ačkoli je stále teprve v počátcích, je budoucnost a šance, jak tuto stále se opakující činnost zkvalitnit a zefektivnit.

Co se Vaší divizi v roce 2025 povedlo, na co jste pyšní?

Popřemýšleli jsme, jakým způsobem bychom mohli klientům, kteří zajišťují rozloučení pro své zesnulé, pomoci a nabídnout zase o kousek lepší služby a pořídili jsme nový program na vytvoření smutečního oznámení, pro který snad není žádný požadavek nesplnitelný.

Na hřbitovech jsme se letos zaměřili na pořádek kolem hrobových míst, kde lidé často ukládají nepotřebné květináče, vázy, vypálené svíčky, leckdy úklidové pomůcky. Nicméně návštěvníkům úklid hrobu umožníme půjčovnou úklidových pomůcek, kterou jsme na zkoušku instalovali na dvou místech na centrálním hřbitově.

Co plánujete pro rok 2026?

V příštím roce plánujeme dokončit novou část kolumbária na centrálním hřbitově a rozšířit naše hřbitovní služby o novou sekci hřbitova, která bude mít přírodní ráz a směřovat více k ekologii a udržitelnosti. Ale výslednou podobu si necháme zatím jako překvapení.

Co Vás na Vaší práci nejvíc baví?

Naše společnost poskytuje kvalitní a efektivní služby v oblasti nakládání s odpady ve sféře komunální i komerční, s důrazem na zajištění šetrného přístupu k životnímu prostředí. Naším cílem je potvrzení pozice spolehlivého a stabilního partnera v této oblasti. A to nás baví.

Co se Vaší divizi v roce 2025 povedlo, na co jste pyšní?

Mezi naše zákazníky se řadí město Pardubice a městské obvody, desítky okolních obcí a stovky podnikatelských subjektů. Dalšími zákazníky jsou fyzické osoby v oblasti služeb přistavování velkoobjemových kontejnerů, prodeje kompostu atd. Je to ohromný objem prací a různorodých činností, které poskytujeme v průběhu celého roku. Díky našim zaměstnancům se nám daří úkoly plnit a na to jsme pyšní.

Co plánujete pro rok 2026?

Naším cílem je omezování skládkování a zvýšení využívání odpadů v co největší míře. Konkrétní kroky jsou: provozování ReUse centra, podpora a rozšiřování sběru separova-

Co Vás na práci v SmP/SmP-O nejvíc baví?

Různorodost, pestrost, pokaždé je potřeba řešit něco jiného.

Co se Vaší divizi v roce 2025 povedlo, na co jste pyšní?

Naše divize se musela vypořádat s odchodem několika zkušených kolegů do penze, myslím, že však mohu s klidem prohlásit, že se nám povedlo doplnit stavy perspektivními a šikovnými lidmi z řad mladší generace, kteří vnášejí do naší práce novou perspektivu.

Co plánujete pro rok 2026?

Budeme pokračovat v plnění nastavených cílů, které jsou klíčové pro efektivní provoz divize.

Co Vás na práci v SmP/SmP-O nejvíc baví?

Mě osobně baví na práci její rozmanitost, a to i přesto, že základní harmonogram činnosti se nemění. Mám pocit, že je zde pracovníkům nasloucháno, a to i když se nejedná jen o návrhy na zlepšení práce, technického řešení či pracovního postupu.

Co se Vaší divizi v roce 2025 povedlo, na co jste pyšní?

Na modernizaci veřejného osvětlení (dále jen VO) s podporou dotace z Národního plánu obnovy v lokalitách Polabiny IV, Višňovka a Kréta. Jelikož se v těchto lokalitách jednalo o modernizaci osvětlení ve vnitroblocích, a ne o hlavní silniční průtahy, nebylo jednoduché navrhnout osvětlení tak, abychom nejen splnili podmínky dotace, ale zároveň zohlednili požadavky občanů. Podařilo se nám po několika letech příprav zahájit kompletní obnovu VO na Dubině, kde jsme byli nuceni už v době projekčních prací z 80 % přeložit vedení VO do nových tras.

Co plánujete pro rok 2026?

Plánujeme pokračovat na obnově VO na Dubině. Zahájit obnovu VO v Rosicích a vybudovat nové VO v ulici Labská.

ING. JIŘÍ STROUHAL
výkonný ředitel SmP – Odpady a.s.

ných složek komunálního odpadu, třídění velkoobjemového odpadu a využití jeho části pro materiálové a energetické účely, podpora důsledného třídění odpadu na separačních dvorech, rozšiřování a podpora svozu bioodpadu, sběr jedlých olejů, plechových obalů, zavádění systému svozu separovaných komodit door to door, výroba kvalitního kompostu na kompostárně v Dražkovicích a mnoho dalšího.

ING. LUDĚK ČAPEK
vedoucí divize údržba komunikací

Chtěli bychom zahájit přechod na jiný systém spínání VO, který by měl lépe odpovídat času a meteorologickým podmínkám v dané lokalitě. Stávající systém již dosluhuje/končí a byl poskytován distributorem elektrické energie s minimálními náklady. Nový systém bude sice modernější z hlediska variability, ale bude nutné vynaložit velké investiční náklady v krátkém časovém období.

MONIKA JELÍNKOVÁ
vedoucí divize pohřební služba a krematorium

Co Vás na práci v SmP/SmP-O nejvíc baví?

Na práci ve Službách města Pardubic mě velmi baví různorodost pracovních úkolů. Velmi si cením toho, že Služby města Pardubic jsou stabilní zaměstnavatel, který podporuje rozvoj svých zaměstnanců.

Co se Vaší divizi v roce 2025 povedlo, na co jste pyšní?

Popřemýšleli jsme, jakým způsobem bychom mohli klientům, kteří zajišťují rozloučení pro své zesnulé, pomoci a nabídnout zase o kousek lepší služby a pořídili jsme nový program na vytvoření smutečního oznámení, pro který snad není žádný požadavek nesplnitelný.

Na hřbitovech jsme se letos zaměřili na pořádek kolem hrobových míst, kde lidé často ukládají nepotřebné květináče, vázy, vypálené svíčky, leckdy úklidové pomůcky. Nicméně návštěvníkům úklid hrobu umožníme půjčovnou úklidových pomůcek, kterou jsme na zkoušku instalovali na dvou místech na centrálním hřbitově.

Co plánujete pro rok 2026?

V příštím roce plánujeme dokončit novou část kolumbária na centrálním hřbitově a rozšířit naše hřbitovní služby o novou sekci hřbitova, která bude mít přírodní ráz a směřovat více k ekologii a udržitelnosti. Ale výslednou podobu si necháme zatím jako překvapení.

PROBLEMATIKA MODERNIZACE A OBMĚNA VEŘEJNÉHO OSVĚTLENÍ NA ÚZEMÍ MĚSTA PARDUBIC

Už ve fázi přípravy jsou zadávány projekty na modernizaci veřejného osvětlení, které zahrnují jak kvalitní osvětlení pozemních komunikací dle normy ČSN EN 13 201, tak i problematiku rušivého světla dle normy ČSN EN 13 464-2. Díky členství ve Společnosti pro rozvoj veřejného osvětlení, z.s. sledujeme od roku 2017 velmi pečlivě diskusi odborníků a zástupců ministerstva životního prostředí i dalších resortů na téma světelného znečištění v rámci meziresortní pracovní skupiny založené Richardem Brabcem, tehdejším ministrem životního prostředí, i diskusi v rámci 21. veřejného slyšení Senátu na téma „Světlo – dobrý sluha, zlý pán“, konaného dne 14. 9. 2020. Na základě téměř

tříletého předchozího jednání bylo Senátem doporučeno pro osvětlování veřejného prostoru využití světelných zdrojů s maximální náhradní teplotou chromatičnosti ve výši 2 700 K.

Ministerstvo životního prostředí zadalo v roce 2022 zpracování nové normy pro řešení světelného znečištění (ČSN 36 0459), která obsahuje nejen osvětlování veřejného prostoru, ale také další oblasti. Tato norma byla ze strany MŽP schválena a je platná od 1. 4. 2023. Norma zmírnila limity rušivého světla a zvýšila maximální hodnotu náhradní teploty chromatičnosti na 3 000 K. Výjimku tvoří světelná prostředí Z0 (nezastavěná území v chráněných oblastech) a Z1 (ostatní nezastavěná území a plochy zeleně přírodního charakteru v zastavěném území) s maximální hodnotou náhradní teploty chromatičnosti ve výši 2 200 K.

Služby města Pardubic se po zmírnění požadavků nové normy ČSN 36 0459 rozhodly i nadále uplatňovat přísnější požadavky v oblasti světelného znečištění v souladu s původní normou ČSN EN 12 464-2, a to jak z hlediska limitů rušivého světla, tak i maximální hodnoty náhradní teploty chromatičnosti ve výši 2 700 K.

Od roku 2022 společnost na území města Pardubice instaluje a požaduje svítidla s teplotou chromatičnosti nejvýše 2 700 K a s regulací intenzity osvětlení sníženou po 22. hodině nejméně o 25 %. Svítidla s LED technologií se instalují pro svojí dlouhou životnost nejméně 20 let a nízkou spotřebu elektrické energie. Z hlediska spotřeby elektrické energie jsou z ekonomického hlediska nejvýhodnější svítidla s teplotou chromatičnosti 4 000 K a do dnešního dne jejich používání nezakazuje žádná norma ani vyhláška. V případě výstavby nového veřejného

osvětlení nebo rekonstrukce už je normou doporučeno v zóně Z2 (zastavěné území) použít svítidla s teplotou chromatičnosti 3 000 K a nižší. Naše akce modernizace veřejného osvětlení jsou schváleny a podporovány z dotačního titulu Národního programu obnovy. Podmínkou získání dotace je dodržet stanovené parametry na osvětlení včetně teploty chromatičnosti 2 700 K.

Po dokončení výměny svítidel v lokalitě je provedeno kontrolní měření osvětlení nezávislým certifikovaným metrologem, zda nové osvětlení splňuje všechny požadované hodnoty uvedené v podmínkách dotačního titulu a v normě ČSN 36 0459.

Na základě výsledků měření je provedeno nejen vyhodnocení projektu pro dotace, ale zároveň jsou odstraněny případné závady zjištěné měřením nebo i případně uplatněná reklamace u dodavatele svítidel na chybně navržená a dodaná svítidla, která nesplnila požadované parametry.

Nezávisle na výsledcích měření budou po ukončení měření odstraňovány také závady zjištěné na základě relevantních připomínek od občanů.

Například úprava nastavení času snižování výkonu svítidla včetně možného snížení výkonu svítidla v nočních hodinách jen lokálně u některých světelných bodů. Dále budou vytipoovaná svítidla (na základě informace od občanů) dovybavena mechanickou clonou proti oslnění okolních objektů.

Dovolujeme si Vás tedy vždy v jednotlivých lokalitách požádat o trpělivost, než bude celá modernizace v dané lokalitě provedena a vyhodnocena. Zároveň uvítáme případné další podněty na úpravu nového osvětlení, a pokud to bude technicky možné, tak se budeme snažit o zlepšení. Ještě drobná poznámka na závěr. Modernizace veřejného osvětlení se provádí s ohledem na životnost nových svítidel min. na 20 let, ale zároveň musí být dodrženy zákony, předpisy, vyhlášky, normy vydané státem a platné v době realizace, a ne na základě neschválených podmětů z médií.

V rámci zkvalitňování veřejného osvětlení na území města Pardubice ke spokojenosti občanů se také snažíme vybavovat vozidla údržby VO bezpečnostními polepy pro lepší viditelnost na komunikacích a veselou formou je vyzdobit i pro radost těch nejmladších občanů města.

TAJEMNÝ ŽIVOT POD NAŠIMA NOHAMA: PROČ JE PŮDNÍ EDAFON KLÍČOVÝ PRO NAŠI BUDOUCNOST

V našem časopise jsme již psali o trávnících nebo stromech. Všichni řešíme to, co je vidět: kácení nebo výsadbu stromů, u trávníku zase, zda sekat, nebo nesekat. Často ale přehlížíme to, bez čeho trávníky, stromy ani keře nemohou existovat – půdu. Kvalita a stav půdy jsou totiž pro život flóry rozhodující. Jednou z nejdůležitějších vlastností půdy je její schopnost zadržovat vodu. S přibývajícím extrémním počasím je tato schopnost stále významnější nejen ve volné krajině, ale také ve městech. V naší přetechizované době se snažíme vodu v krajině zadržet pomocí různých technologií. Vytvářejí se zasakovací průlehy, osazují střechy, budují tůňky, staví přehradu, aplikují se různá smáčedla a hydrogely, ale je třeba si uvědomit, že největší zásobník vody je sama půda. Pokud je ovšem zdravá.

Když se procházíme parkem, lesem nebo vlastní zahradou, málokdy si uvědomujeme, jak bohatý a důležitý život se odehrává pod našima nohama. Půda není jen „hlína“ – je to pulzující ekosystém plný neviditelných pomocníků. Právě jim vděčíme za úrodnost polí, čistou vodu a zdravou krajinu. Říká se jim půdní edafon.

CO JE PŮDNÍ EDAFON

Půdní edafon zahrnuje všechny živé organismy v půdě – od mikroskopických bakterií a hub až po členovce či larvy. Tito nenápadní obyvatelé půdy hrají zásadní roli v přírodních procesech: rozkládají organický materiál, přetvářejí živiny do forem dostupných pro rostliny, provzdušňují půdu a přispívají k jejímu zdraví. Půda by bez nich postupně ztrácela svou schopnost podporovat rostliny – a tím i život jak ho známe.

PROČ BYCHOM MĚLI PŮDNÍ EDAFON CHRÁNIT

Jedním ze zásadních důvodů je úrodnost půdy. Organismy v půdě uvolňují důležité živiny, které rostliny potřebují k růstu. Bez zdravého edafonu je potřeba mnohem více chemických hnojiv, což v důsledku jen dále poškozuje životní prostředí.

Ve městech nás však více než produkční schopnost půdy, zajímá schopnost půdy zadržovat vodu. Půdní edafon nejsou jenom žížaly, které svými chodbičkami kypří půdu. Je to celá armáda živých tvorů od bakterií, hub, prvoků přes hlístice a roztoče až po stonožky nebo hraboše. Tito živočiškové tvoří složitou potravní síť, která udržuje půdu zdravou úrodnou a schopnou podporovat růst rostlin. Půdní edafon vytváří drobtovitost půdy a váže mimo jiné do těchto struktur jílovité částice, které jsou jinak vyplavovány do podloží, kde vytvoří neprostupnou vrstvu, bránící zasa-

kování, ale i vztlínání vody ze spodních vrstev. Půdní organismy rovněž podporují tvorbu humusu, který funguje jako přírodní „houba“. Je to všechno samozřejmě složitější, ale jisté je, že půda bohatá na půdní edafon je schopna vázat mnohem větší množství vody, což je klíčové v obdobích sucha. Zdravá půda tedy pomáhá s regulací vody v krajině. Zároveň je dlouhodobým úložištěm uhlíku a organismy v ní žijící jsou důležitou základnou potravní pyramidy a podmínkou druhové pestrosti.

Aby mohla tato armáda živočichů fungovat, potřebuje samozřejmě potravu, a tou jsou rostlinné zbytky. Koloběh organických látek je nesmírně důležitý. Pokud z pole nebo z trávníku biomasu odebíráme a nevracíme ji ve formě hnoje, kompostu, případně mulčováním, nemají tyto organismy co do úst a jejich množství v půdě klesá. Půda degraduje a neplní své funkce. Brzy vysychá a při deštích není schopna pojmout dostatečné množství vody. Trávník dříve usychá nebo přechází do dormance. Evapotranspirace neprobíhá nebo je omezená a trávník i stromy chřadnou, a pak neplní jednu z důležitých funkcí, kterou ve městě mají: neochlazují vzduch.

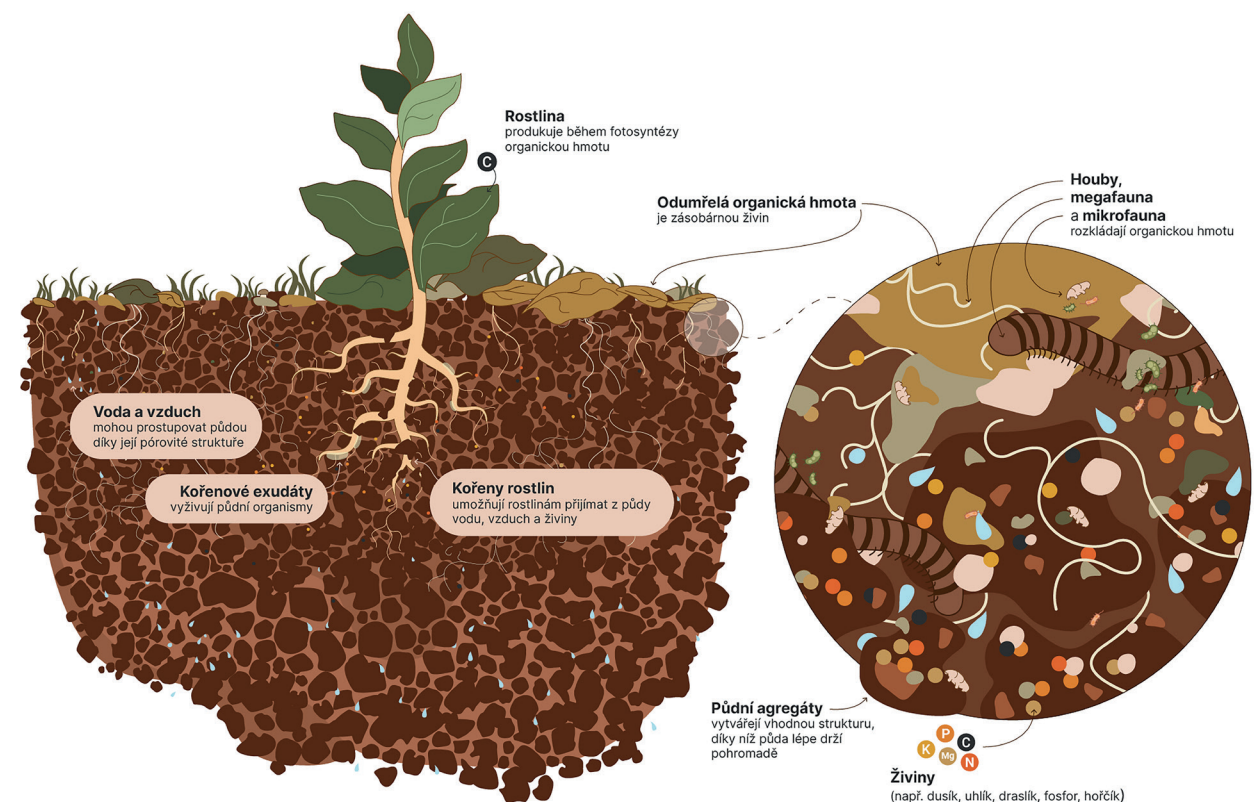
JAK MŮŽEME POMOCI

Jednou z možností, jak půdní edafon podpořit, je dodání kompostu. Na kompostárně v Dražkovicích vyrábíme každoročně dostatečné množství kvalitního kompostu. Kompostování sice vrací organickou hmotu do půdy a podporuje život mikroorganismů, ale ne všude je ve městě realizovatelné, i když jistě by se pro jeho aplikaci vhodné plochy našly. Řešením je ve městech do jisté míry mulčování pokosené trávy a ponechání na místě. V úvahu připadá také top dressing s obsahem organické hmoty na pobytových trávnících, který je ovšem drahý. Rovněž je třeba

omezit nebo zcela vyloučit přejezdy těžké techniky, a zařadit do péče o trávník na utužených plochách aerifikaci.

Půda je mnohem víc než jen hmota pod našima nohama. Je to živý organismus, domov miliard drobných tvorů, které hrají zásadní roli v udržení života na Zemi. Jak už víme, tato neviditelná armáda se odborně nazývá půdní edafon. Přestože o něm málokdo ví, bez něj by nebyl možný život tak, jak jej známe.

PIETNÍ
SLUŽBY

Hřbitov je místem klidu, vzpomínek a důstojného uctění památky zesnulých. Aby byl tento prostor příjemný a důstojný pro všechny návštěvníky, je důležité, aby se návštěvníci a nájemci hrobových míst chovali zodpovědně a s úctou.

Služby města Pardubic a.s. se starají o pardubické hřbitovy celoročně. Zajišťují zejména údržbu zeleně, které je na pardubických hřbitovech hodně. Nejde jen o seče tráv, úklid listí, ale také o péči o stromy a keřové porosty, protože víme, že čistý a upravený prostor přispívá k důstojné atmosféře celého hřbitova.

Nájemci hrobových míst, kteří pravidelně udržují své hroby, k této atmosféře přispívají nemalou měrou. Bohužel na některých hřbitovech jsou vidět hezky upravené hroby a za nimi v uličce je „skládka“ nepotřebných květináčů, misek, vypálených svíček atd. Likvidace takovéto „skládky“, kterou před každou sečí musíme uklidit, nám zabírá čas, a samozřejmě stojí peníze, které potom všichni nájemci zaplatí ve formě poplatku za služby s nájmem hrobových míst spojené. Přitom na každém hřbitově je několik popelnic, do kterých je možné tento odpad vyhodit.

Hrob, na kterém jsou živé květiny, vypadá hezky a jsme rádi, pokud takovýchto hrobů je na hřbitově hodně, rozumíme tomu, že si nájemce hrobového místa chce na hrob vysadit malý stromeček nebo keříček, který je hezký. Nicméně výsadba dřevin není řádem pohřebiště povolena. Je to proto, že z malého stromečku vyroste časem velký strom, který začne poškozovat hrob, u kterého byl vysazen, nebo hrob sousední. Pokud již, z jakéhokoliv důvodu, chcete mít stromeček na pronajatém místě, musí být umístěn v nádobě s pevným dnem.

Specifickým prostorem pro uložení popele zesnulých je rozptylová loučka. Je to pietní místo, kde je rozprášen popel zesnulých. Byť vypadá jako louka se stromy, jde vlastně o hrob. Je to pietní místo, na které je opravdu nejvýše nevhodné vstupovat. Stejně, jako je běžné, že návštěvníci hřbitova chodí po cestičkách mezi hroby, neměli by vstupovat na rozptylovou loučku.

Ještě horší variantou je, když zde navíc zapálí svíčku. Kdyby toto udělal každý návštěvník, místo zeleného trávníku budou vypálená kolečka s vyteklym voskem a pár trsů tráv. Takováto loučka by se jistě většině návštěvníků nelíbila. Pro uctění památky položením květiny, nebo zapálením svíčky jsou u cesty postaveny stolky k tomu určené.

Chování návštěvníků hřbitovů by mělo být založeno na úctě, respektu a zodpovědnosti. Dodržováním základních pravidel všichni přispíváme k tomu, aby byl hřbitov místem důstojného vzpomínání a klidného rozjímání pro všechny návštěvníky.

Tak, jako většina nájemců hrobových míst s láskou pečuje o hroby svých blízkých, my se s péčí a rádi staráme o areály hřbitovů, aby byly důstojným místem pro uctění památky zesnulých.

SEPARAČNÍ DVORY

	Objemný odpad, koberce, nábytek, textil...	Stavební suť, beton, cihly, keramika	Bioodpad, větve, zeleň	Plasty	Sklo	Papír	Kovy	Nebezpečné odpady, autobaterie, barvy, laky, motorové oleje, kosmetika, rozpouštědla	Pneumatiky	Eternit, lepenka škvára, Ytong	Vyřazené elektrospotřebiče (televizory, lednice, pračky, zářivky, monočláňky, drobné elektro...)	Jedlé oleje a tuky
SD Dražkovice areál překladiště odpadu Po, Út, Čt, Pá 6:30–15:00 St 6:30–17:00	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
SD Hůrka Hůrka 1803, areál SmP Út, St, Čt 13:00–17:00 So 8:00–12:00	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✓	✓
SD Nemošice Ostřešanská ulice Út, St, Čt 13:00–17:00 So 8:00–12:00	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✓	✓
SD Pardubičky Průmyslová ulice Út, Čt 12:00–17:00 So 8:00–12:00	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✓	✓
SD Rosice nad Labem ulice J. K. Tyla Po, St, Pá 13:00–17:00 So 8:00–12:00	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✓	✓
SD Ohrazenice Pohránovská ulice Po, St, Pá 13:00–17:00 So 8:00–12:00	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✓	✓
SD Svítkov za areálem Plynostavu Po, St, Pá 13:00–17:00 So 8:00–12:00	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✓	✓
SD Na Staré poště Na Staré poště 2903 Po, St, Pá 13:00–17:00 So 8:00–12:00	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✓	✓
SD Polabiny Lonkova ul., mezi výměníky Út, Čt 14:00–18:00 Po, So 8:00–12:00	✓	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✗	✓	✗	✓	✓

Podrobné informace a aktuality k provozu sběrných dvorů naleznete na: www.smp-pce.cz

☎ 466 260 811 | ✉ podatelna@smp-pce.cz | [f](#) smppce | [i](#) sluzbymestapardubic

ČIŠTĚNÍ KOMUNIKACÍ A ZIMNÍ ÚDRŽBA

☎ 466 260 821 | ✉ cisteniko@smp-pce.cz | ⌚ 7:00–15:00

PÉČE O ZELENĚ

☎ 777 783 153 | ✉ zelen@smp-pce.cz | ⌚ 6:30–14:30

VEŘEJNÉ OSVĚTLENÍ

☎ 466 260 854 | ✉ verejneosvetleni@smp-pce.cz | ⌚ 6:00–14:30

OPRAVY KOMUNIKACÍ

☎ 466 260 825 | ✉ opravyko@smp-pce.cz | ⌚ 7:00–15:00

DOPRAVNÍ ZNAČENÍ

☎ 466 260 825 | ✉ dznaceni@smp-pce.cz | ⌚ 7:00–15:00

REKLAMA

☎ 466 260 846 | ✉ reklama@smp-pce.cz | ⌚ 7:00–15:00

SMP – ODPADY A.S.

☎ 466 260 831–833 | ✉ odpady@smp-pce.cz | ⌚ 7:00–15:00

ENERGETIKA

☎ 728 290 542 | ✉ dundova@smp-pce.cz | ⌚ 7:00–15:00

PIETNÍ SLUŽBY

☎ 466 768 245 | ✉ pohrebnisluzby@smp-pce.cz

☎ 466 768 242 | ✉ spravahrbitev@smp-pce.cz

⌚ nepřetržitá služba pro převozy zesnulých: 777 769 620–1

365 Magazín Služeb města Pardubic pro občany města

Vychází jednou ročně. Vydání 1/2025 vyšlo 7. 10. 2025, informace platné ke dni platné redakční uzávěrky 15. 9. 2025.
Vydávají Služby města Pardubic a.s., Hůrka 1803, Bílé Předměstí, 530 12 Pardubice, IČO: 25262572.
Registrováno Ministerstvem kultury České republiky, evidenční číslo MK ČR E 22475. Neprodejné.